

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 marca 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Ł. oddalił powództwo (...) z siedzibą w W. przeciwko „M. O. o zapłatę 60,00 złotych. (wyrok k. 93, uzasadnienie k. 94- 98)

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła powódka, zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu powódka zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy:

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów oraz naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez błędne uzasadnienie faktyczne i prawne oraz nieprawidłową ocenę zeznań pozwanego w odniesieniu do umowy kupna – sprzedaży pojazdu mechanicznego z dnia 10.01.2012r.

i przyjęcie, że pozwany takiej umowy nie podpisywał, pomimo tego, że powód składał wniosek o zobowiązanie przez Sąd aby jedna ze stron zawierających umowę sprzedaży przedstawiła oryginał w/w umowy;

2) art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez przyjęcie za wykazane podnoszonych przez pozwanego okoliczności faktycznych, podczas gdy pozwany nie przedstawił żadnych dowodów na ich uzasadnienie poza własnymi twierdzeniami, co skutkowało bezzasadnym oddaleniem powództwa, w szczególności na skutek uznania za udowodniony fakt, że pozwany nie podpisywał umowy kupna –

-sprzedaży samochodu z dnia 10.01.2012 r., w sytuacji gdy pozwany nie udowodnił w żaden sposób takiego twierdzenia;

3) art. 6 k.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez bezpodstawne przerzucenie na powoda ciężaru dowodu w przedmiocie wykazania prawdziwości faktu złożenia podpisu przez pozwanego pod umową kupna – sprzedaży z dnia 10 stycznia 2012 r.

Podnosząc powyższe zarzuty powódka wniosła o:

1/ zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 60,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 stycznia 2012r. od dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za obie instancje,

ewentualnie o :

2/ uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie

o kosztach instancji odwoławczej. (apelacja k. 115- 116v)

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji powódki w całości jako bezzasadnej

i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych. (odpowiedź na apelację k. 132-132v)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przedmiotowa sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹ k.p.c. - art. 505¹⁴ k.p.c.

W postępowaniu uproszczonym jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa

(art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

W postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć na dwóch wskazanych w przepisie art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

W świetle stanowiska Sądu Najwyższego apelacja w postępowaniu uproszczonym ma charakter apelacji ograniczonej (por. stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55, mającej moc zasady prawnej). Oznacza to, że jej celem jest kontrola wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji (z punktu widzenia jego zgodności z materiałem procesowym pozostającym w dyspozycji sądu orzekającego) w granicach wyznaczonych przez treść zarzutów apelacji.

Apelacja powódki (...) z siedzibą w W. jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, zarzuty podniesione przez skarżącą nie zasługują na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie Sądu I instancji pozostaje w zgodzie z poczynionymi ustaleniami w zakresie stanu faktycznego sprawy i koresponduje ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, jak również zastosował właściwe przepisy prawa materialnego. W tym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela argumentację faktyczną i prawną Sądu Rejonowego, a poczynione ustalenia faktyczne przyjmuje za własne.

Pozbawiony racji jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez błędne uzasadnienie faktyczne i prawne.

Zgodnie z powszechnie przyjmowanym w orzecznictwie poglądem, uzasadnienie wyroku wyjaśnia przyczyny, dla jakich orzeczenie zostało wydane, jest sporządzane już po wydaniu wyroku, a zatem wynik sprawy z reguły nie zależy od tego, jak napisane zostało uzasadnienie i czy zawiera ono wszystkie wymagane elementy.

Z tych przyczyn zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (tak SN w wyroku z dnia 2 marca 2011 r. w sprawie II PK 202/10, w wyroku z dnia 7 stycznia 2010 r.

w sprawie II UK 148/09, podobnie SA w Poznaniu w wyroku z dnia 27 października 2010 r. w sprawie I ACA 733/10).

W rozpatrywanej sprawie uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera szczegółowe ustalenia faktyczne, ocenę dowodów i rozważania pozwalające odtworzyć tok rozumowania Sądu Rejonowego. Nie jest zatem dotknięte tego rodzaju uchybieniami, które mogłyby skutkować wzruszeniem zakwestionowanego apelacją orzeczenia.

Chybiony jest też zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów.

Przepis art. 233 §1 k.p.c. stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Zastosowanie swobodnej oceny dowodów ma na celu ustalenie elementów podstawy faktycznej powództwa zgłoszonego w postępowaniu cywilnym. Sąd musi bowiem przed rozstrzygnięciem o żądaniach strony ustalić, czy jej twierdzenia o faktach znajdują podstawę w materiale dowodowym, czy też nie. Swobodna ocena dowodów pozwala zatem w przypadku sprzeczności wniosków płynących z przeprowadzonych dowodów, jednym dać wiarę, a innym odmówić waloru wiarygodności. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy z dwóch przeciwstawnych źródeł wiedzy o zdarzeniach faktycznych, sąd ma prawo oprzeć swoje stanowisko, wybierając to, które uzna za bardziej wiarygodne,

korzysta bowiem ze swobody w zakresie oceny dowodów (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 31 marca 2004 r., III CK 410/02, opubl. Legalis).

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego na gruncie art. 233 § 1 k.p.c. przyjmuje się, iż wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza uwzględnienie i rozważenie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy oraz wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (wyrok SN z dnia 26.06.2003r., V CKN 417/01, opubl. LEX nr 157326).

Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi pozostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych, praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, sygn. akt IV CKN 1316/00, LEX nr 80273, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 roku, sygn. akt I CKN 1169/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2000 roku, sygn. akt IV CKN 1097/00, LEX nr 52624).

W rozpoznawanej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest sprzeczne z tymi okolicznościami, które zostały ustalone w toku postępowania. Nie można zarzucić temu Sądowi, iż wyprowadził logicznie błędne wnioski z ustalonych przez siebie okoliczności, czy też przyjął fakty za ustalone bez dostatecznej podstawy (fakty, które nie zostały potwierdzone materiałem), bądź przeciwnie - uznał za nieudowodnione pewne fakty mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zebranych materiale.

Wbrew stanowisku skarżącej, Sąd Rejonowy ocenił zeznania pozwanego dotyczące umowy sprzedaży z dnia 10.01.2012r. zgodnie z wymogami art. 233 § 1 k.p.c.

Dodatkowo stwierdzić należy, że umowa z dnia 10.01.2012r. nie określa ceny sprzedaży samochodu, co wyklucza kwalifikowanie tej umowy jako umowy sprzedaży.

Wniosek powódki o zobowiązanie przez Sąd aby jedna ze stron zawierających umowę sprzedaży przedstawiła oryginał w/w umowy nie został rozpoznany.

Brak decyzji odnośnie wniosku dowodowego nie stanowi podstawy do formułowania zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Nie sposób również zgodzić się z zarzutem naruszenia art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c.

Artykuł 232 k.p.c., określając reguły rozkładu ciężaru dowodu, stanowi niejako procesowy „odpowiednik” przepisu art. 6 k.c. Wyraża zasadę kontradiktoryjności, zgodnie z którą ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego i to strony, a nie sąd, pozostają dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (wyrok Sądu Najwyższego z 7 maja 2008 roku, II PK 307/07, Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 roku, II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662). Oznacza to, że to strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego dla wykazania podnoszonych przez siebie twierdzeń, uzasadniających żądanie. Przepis art. 232 zd. 1 k.p.c. wskazuje jedynie na obowiązek przedstawienia faktów

i dowodów przez strony. Przepis ten nie stanowi podstawy wyrokowania sądu i z tego względu nie może mieć wpływu na poprawność wydanego przez sąd rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 2008 roku, I CSK 426/07, Legalis). Adresatem omawianej normy są strony, a nie sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu (wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2007 roku, II CSK 293/07, Legalis).

Artykuł 6 k.c. ustanawia podstawową regułę dowodową, zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Konsekwencją niewykazania przez stronę prawdziwości jej twierdzeń o istotnych faktach jest to, że fakty te nie będą stanowiły podstawy rozstrzygnięcia sądowego, przez co strona nie osiągnie korzystnego dla siebie orzeczenia.

Działanie reguły ogólnej z art. 6 k.c. wymaga wskazania, że na gruncie prawa cywilnego materialnego fakty (okoliczności), z którymi prawo łączy powstanie, zmianę lub ustanie stosunków cywilnoprawnych, są zdarzeniami cywilnoprawnymi. Stanowi to podstawę do podziału, na tle omawianego artykułu, faktów dowodzonych w procesie cywilnym na trzy rodzaje: a) fakty prawotwórcze, b) fakty tamujące powstanie prawa, c) fakty niweczące prawo. Reguła art. 6 k.c. ma więc złożone znaczenie materialnoprawne i procesowe i powszechnie w doktrynie przyjmuje się, że powód powinien udowodnić fakty prawotwórcze a pozwany fakty niweczące to prawo lub uniemożliwiające jego powstanie.

Do naruszenia art. 6 k.c. dochodzi gdy sąd orzekający przypisuje obowiązek dowodowy innej stronie niż ta, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne (stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy, Izba Cywilna w wyroku z 15 marca 2012 roku, I CSK 345/11, opubl.: Legalis).

Sąd I instancji w oparciu o zeznania pozwanego ustalił, że M. O. nie zawierał umowy z J. B. i nie kupował od tej osoby samochodu marki f. (...). Nie zawierał również umowy ubezpieczenia z (...) SA (...).

Wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego grafologa z uwagi na brak materiału do wydania opinii.

Nie jest też trafny zarzut naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 227 k.p.c.

Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że powódka nie wykazała, na jakiej podstawie jej poprzednik prawny uzyskał wierzycelność o zapłatę składki od pozwanego. Jeżeli obowiązek zapłaty składki przez pozwanego, który nie zawierał umowy ubezpieczenia z (...) S.A.(...) wynikał z faktu nabycia pojazdu w toku trwania ochrony ubezpieczeniowej – to fakt nabycia dowiódł winien ten podmiot procesu, który z tego faktu wywodzi skutki prawne. Trudno bowiem oczekiwać, iż pozwany będzie przedstawiał dowody na fakty negatywne, iż dane zdarzenie prawne nie miało miejsca. To na powódce ciążył obowiązek złożenia dowodów na okoliczność nabycia przez pozwanego samochodu f. (...) od J. B..

Wbrew stanowisku skarżącej, Sąd I instancji nie przerzucił na powódkę ciężaru dowodu na okoliczność złożenia podpisu przez pozwanego pod umową z dnia 10 stycznia 2012 r.

Mając powyższe na uwadze i nie znajdując podstaw do wzruszenia z urzędu zaskarżonego orzeczenia, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.